

ΑΓΑΝΙΤΤΗ
ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ
ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΟΝ ΑΠΑΞ ΤΟΥ ΜΗΝΟΣ.

ΕΤΟΣ Α'. **ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ 1867** ΦΥΛΛΑΔ. 3.

«Παιδεία γάρ τῶν ἐν ἡμῖν μόνον ἐστὶν ἀθάνατον. καὶ θεῖον.»
(Πλούταρχος.)

Σύνοψις ἐμπεριεχομένων.

Ἄναμνήσεις.—Διαθέσεις πρὸς πολιτισμὸν (Συνέχεια καὶ τέλος).—Περὶ ἑλληνικῆς φιλολογίας.—Ὀπτασία (ποίησις Α. Καψοκαφάλου)—Ἡ ἀκρόσις κωλυμένη.
—ΠΟΙΚΙΛΑ.—Λύσις αἰνίγματος.—Δίτιγμα.—Βιβλιογραφία (εἰς τὸ ἐξώφυλλον.)



ΕΝ ΖΑΚΥΝΘΩ,
ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΝ Ο ΠΑΡΝΑΣΣΟΣ
ΣΕΡΓΙΟΥ Χ. ΡΑΦΤΑΝΗ.
1867.

ΑΓΑΝΗΘΙΘΗ

ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΟΝ ΑΠΑΞ ΤΟΥ ΜΗΝΟΣ.

ΕΤΟΣ Α'. ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ 1867 ΦΥΛΛΑΔ. 3.

Ἀναμνήσεις.

Εἶχεν ἤδη πρό τινας σβύσει ἐντὸς τοῦ νηγεμοῦντος πελάγους τὰς πλησιφαεῖς καὶ φωτοβόλους λαμπηδόνας του ὁ ἀκτινοτρόχος ἥλιος, ὀλίγα δὲ τινα ἐρυθροβαφῆ νέφη, ὡς ἥραιωμένα γνάφραλα, χουσίζοντα τὸ μέτωπον αὐτῶν ἐπὶ τῆς χρυσοστίλβου αἴγλης, ἥτις ἐφαίνετο ὅτι μόλις ἀνέδυσεν ἐκ τοῦ δίσκου τοῦ χρυσοφεγγοῦς ἀπτερός, εἶρποντο ἐπὶ τοῦ στήθους τοῦ κυανοβαφοῦς ὀρίζοντος. Πόσον τῶντι εὐάρεστα καὶ θελγητρῶδη εἰσι τὰ τοῦ τροπικοῦ εὐκραῆ κλίμακα, ὅπου οὐρανός τε καὶ γῆ, ἐξ ὑπαμισθῆς πρὸς ἀλλήλους ἀμιλλώμενοι, ἐπιδεικνύουσιν ἐν τῷ μέσῳ τοῦ ἀπείρου τῆς φύσεως κάλλους ζωηράν καὶ, οὕτως εἰπεῖν, ψηλαφητὴν τὴν εἰκόνα τῆς δημιουργοῦ τοῦ Πλάστου δυνάμεως! Ποσάκις ἐναλλάξ μετέφερα τοὺς ὀφθαλμοὺς ἀπὸ τοῦ ἑτερώματος πρὸς τὴν γῆν, ἵνα ἐπὶ πλέον συνεπιμίξω τὴν ἀπληστοῦσαν καρδίαν μου ἐντὸς τοῦ κόρου τῆς φυσικῆς καλλονῆς! Ἐθεώμην ἡ γῆ ἥρεμος καὶ σιγηρὰ, μὲ ὀφθαλμοὺς πλήρεις εὐχάριτος θυμηδίας προσέβλεπεν, ὑπὸ τὸ σκιοφως τῆς λυκαυγῆς, ἐπὶ τοῦ καθωραίζοντος αὐτὴν ἐρεινοῦ ἱματισμοῦ, ἐλαφρὰ δὲ καὶ πιτιλώδης αὔρα, οἶονεῖ ἐκ τῶν ἐπλάγχτων τοῦ ἔρωτος ἐξερχομένη, συνετέλει πρὸς ἀναπτέ-

ρῶσιν τῆς φιλοθεάμονος φαντασίας. Ἰπὸ τὴν ἐπιβροῦν τοιούτων γοητευτικῶν ἀντικειμένων, ἅπερ, προσβάλλοντα τὰ αἰσθητήρια ὄργανα, ἐγκυμονοῦσιν ἐν τῷ νῷ ἀπειροπληθεῖς φαντασιώδεις εἰκόνας, διέλαθον ὅτι ἡ μεταρσιούσα ἰδανικότης λαθραίως ὑπέκλεψεν ἐν ἀκαρεῖ τὸ εὐχαρι καὶ θυμῆρες τοῦ ἡμερησίου φωτὸς δαδούχημα, καὶ ὅτι ἡ νύξ ἐξετύλισσεν ἄρτι τὸν σκοτόεντα πέπλον τῆς, καλύψασα ὑπ' αὐτὸν καὶ τὴν ἀσθενῆ τῆς ὀράσεώς μου αἴσθησιν. Ὅτε δὲ συνεστάλην ἐν ἐμαυτῷ, συνησθάνθη, ὅτι ἡ νύξ κατεπλήρου τὴν γῆν, ὅτι ἐν τὸς τῆς παχυσκίου αὐτῆς καλύπτρας συνεσκοτίσθη καὶ συνεθλίβη ὁ αἰθέριος ὀρίζων, καὶ ὅτι ἐν μέσῳ αὐτῆς ἀνηρπάγη τὸ ἥδὺ τῶν σκέψεών μου ἀντικείμενον. Ὅπόσον δυσάρεστος καὶ μελαγχολοῦσα ἰδέα ἀνήλθε, κατὰ τὴν στιγμὴν ἐκείνην, ἐπὶ τοῦ νοός μου! Ἄνελογίσθη ὅτι τὸ πᾶν ἐν τῷ κόσμῳ ὑφίσταται μεταβολῆς, καὶ ὅτι τὴν αἰθρίαν καὶ ἠλιοστάλακτον ἡμέραν παρακολουθεῖ ἀνέκαθεν σκοτόεσσα καὶ ζοφερά νύξ.

Εὐτυχῶς τὸν βαθύδιον τοῦτον διαλογισμόν μου, ὅστις ἀτρέμας ἐπήρχετο, ἵνα ἐπισκιάσῃ τὴν ἔτι ἐν χαρμονῇ διατελοῦσαν καρδίαν μου, ἀνεχαιτίσεν ἀκαριζίως ἡ ὠχροφεγγῆς πλὴν ἐπαγωγὸς εἰκὼν τῆς σελήνης. Εὐάρεστον τῶντι τὸ νὰ καθορᾷ τις, ἐν τῷ μέσῳ τῆς αἰθερίου σκηνῆς, τὴν ἀκτινοστάλακτον τῆς σελήνης εἰκόνα παριστώσαν τὸ μέγα δρᾶμα τοῦ Πλάστου πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν τῆς ἀνθρωπίνου οικογενείας, καὶ συνενοῦσαν διὰ τῶν φωτοχύτων ἀκτίνων τῆς τὸ οὐρανομήκες ἀπὸ τῆς γῆς πρὸς ἑαυτὴν ἀπόσπτημα, ὡσανεὶ προσπαθοῦσα λάθρα, ἐν τῇ σιγῇ τῆς νυκτός, νὰ περιδέσῃ ἐπὶ τῆς βαθυτρίχου καὶ ἐπιμήκουσ αὐτῆς κόμης τὸν ὕγρον τῆς γήϊνου σφαίρας, καὶ νὰ τὸν ἀνασύρῃ μεθ' ἑαυτῆς. Πόσον μοι ἐφαίνετο ἐπαισθητῶς ἠλλοιωμένη, κατὰ τὴν ἑσπέραν ἐκείνην, ἡ ἀργυροστάλακτος αὐτῆς ὄψις! ἦτο ὠχροτέρα καὶ ἐπὶ πλέον συνεσταλμένη τοῦ συνήθους, προέβκινεν ἀργῶς, καὶ, ὡσανεὶ ἐπιβάλλουσα σιγὴν εἰς τὸ στήθος, μετωχέτευεν ἐν αὐτῷ ἰδικόν τι αἰσθημα συμπαθείας, τοῦ ὁποίου βεβαίως δὲν ἦτο ἄμοιρον.

Τὸ αἰσθημα τοῦτο προσέθηκεν ἔτι πλείονα ἔντασιν εἰς τὴν περιέργειάν μου, δι' ἣ ἔστρεψα τοὺς ὀφθαλμοὺς γύρωθεν ἐπερωτῶν τὰ ἄψυχα ἀντικείμενα, ἅπερ ἀπετέλουν τὴν σύντροφόν μου οικογένειαν. Ἴδον ὅτι ταῦτα ἐκάθευδον ἐπὶ τῆς πρα-

εῖνου στρωμνῆς τοῦ καταφύτου ἐδάφους ἀναπνεόντα ἐλαφρὰν καὶ μυρῶδη πνοήν, ὑπὸ τὴν ἠδεῖαν ὠπειάν τῆς φιλοκαμάτου τοῦ γεωργοῦ χειρός· ἐνῷ δὲ ἐχάραττον διὰ τῶν ὀφθαλμῶν εὐρύτερον κύκλον, ὅπου ἐμελλον νὰ ἐναπολύσω τὴν φαντασίαν μου, οἱ ὀφθαλμοί μου ἀνεχαιτίσθησαν πρὸ τῶν κυματοπλήκτων ὄχθων τῆς ἀνθοστεροῦς νήσου, ἥτις, κλυδωνιζομένη ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας τῆς ἀργυρομιγοῦς θαλάσσης, ἐφαίνετο ὅτι ἴθινε τὴν ἐναλίαν αὐτῆς κώπην πρὸς τὴν Ἀνατολήν.

Διὰ ποῖον ὄλη αὐτῆς ἡ φυσικὴ καλλονὴ ἐπλάσθη, ἔλεγον κατ' ἑμαυτὸν, ἀφαρπασθεῖς ἐκ τῆς θελητηρίου γοητείας τοῦ παντός, ὅπερ ἐφαίνετο, ἐντὸς τοῦ βάθους τῆς ἡρέμου ἐκείνης σιγῆς, ὅτι ἀντήλλαξεν μέρος τι τῆς εὐτυχίας του διὰ τινος ψευγαλέας πλὴν μαρμαιρούσης ἀκτίνος.—Τάχα μικρὰ τις τοῦλάχιστον γωνία ἐκ τῆς ἀπεράντου ταύτης καὶ ἐπιχάριτος περιφερείας προωρίσθη καὶ δι' ἐμέ;

Φεῦ! ἡ ἰδέα αὕτη, σκληρὰ ἀφ' ἐνός καὶ ἄτρυτος, θλιβερά καὶ ἀποθαδρύνουσα ἀφ' ἑτέρου, μὲ ὤθησεν ἔλοσχερῶς εἰς εἰδός τι βρεβασμοῦ, ὅν τινα οὐδὲ μοι εἶναι ἐπιτετραμμένον νὰ ἀπεχθάνωμαι ἢ νὰ ἀπαξιῶ. Μόλονότι ἡ ῥωμαντικὴ καὶ θελξιμύροτος καλλονὴ τῶν φυσικῶν δικστάσεων ἦτον ἐκ διαμέτρου ἀντίθετος τοῦ ζοφώδους βρεβασμοῦ καὶ τῆς ἀπεικταίας μελαγχολίας, οὐδὲν ἦσαν συνηθιστόν ἐν αὐτοῖς,—ἂν κατὰ τὰς στιγμὰς ἐκείνας ἠῦνάμην νὰ διατελῶ εἰς συναίσθησιν,—εἰδός τι μικροθυμῆδίας, ἀνεχαιτιζούσης τὰς παραφορὰς ἐκείνας, ὧν ἄπειροι ἐγένοντο θύματα.—Ἴνα τί ὄλη αὕτη ἡ φυσικὴ καλλονὴ ἀντὶ νὰ προσθέτῃ νέα θέλητρα ἐπὶ τοῦ νήματος τῆς ζωῆς μου αὐξάνῃ τὴν δυστυχίαν μου;—Ἴνα τί ὁ οὐρανὸς φειδόμενος τῶν ἡμερῶν μου ἀπαιτεῖ δεινὴν τὴν τιμωρίαν;

Οἴμοι! τὰς ἰδέας μου ταύτας ἠθέλησα νὰ ἀνακοινώσω πρὸς τινὰ φίλον μου, τῆς παρεγγόρου φωνῆς τοῦ ὁποίου εἶχον ἀνάγκην πλὴν πρὸς ποῖον;—Ποῦ φίλος ἐν τῷ μέσῳ πεδιάδος, τῆς ὁποίας τὴν γοητείαν δὲν ἐλαττώνει ἡ ἄρκτος ἢ ὁ λέων, ἀλλ' ἀποκαθίστησιν ὄχληράν ἢ ἀπὸδῆς καὶ ἄγροικος φωνὴ τῶν ἀνθρώπων;—Λοιπὸν ζῶ ἐνταῦθα ἐν ἐρήμῳ ἢ οὐ;... Πλὴν οἱ ἄνθρωποι οὗτοι ἵνα τί ζῶσιν εὐτυχεῖς ὑπὸ τὸ βάρος τῆς χαυνότητος καὶ τῆς βλακείας;... Ὁ Ἰψιστος ἐπεδαψίλευσε τὴν εὐτυχίαν ἐφ' ὅλων τῶν ὄντων χεῖμαρβρόδον, καὶ ἐγὼ, ἐγὼ

μόνος ἴσως διατελῶ ἐνταῦθα ἀπεστερημένος τοῦ παντός, ἄνευ βοήθου, ἄνευ φίλου, ἄνευ οἰκείου! Ὅποια φρικώδης τύχη!

Ἐξαλλος καὶ κατατεθορυβημένος ὕψωσα πρὸς οὐρανοὺς τὰ βλέμματά. ἔχων πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν μου τὴν πλουσίαν καὶ εὐπάρχον κληρονομίαν τοῦ Ἀνωτάτου Πατρὸς μου, δαψιλῶς ἀπονεμηθεῖσαν εἰς τὸ γένος τῶν βροτῶν, διατί, ἀνέκραζον, ὡς ὄρφανὸν ἀπόκληρον δὲν δύναμαι νὰ ἀπογευθῶ τοὺς καρπούς της; διατί ὁ οὐρανὸς, δεικνύων τὴν σοβαροτέραν ἰδιοτροπίαν, μοὶ ἀποποιεῖται τὸ μέρος μου;... Λοιπὸν δὲν θὰ ὑπάρξῃ μερὶς εὐτυχίας ἐν τῷ κόσμῳ καὶ δι' ἐμέ; «Ἰπάρχουσι ἴστιγμαὶ ἐν ὅλῃ τῇ ὑφῆ τῆς ζωικῆς ὑπάρξεως, αἵτινες περιεργάζουσι τὸν ἄνθρωπον εἰς ἐντελῆ καὶ ἀδιεξίτητον ἀπόγνωσιν. Αἱ τροπαί, αἱ ἀλλεπάλληλοι φάσεις τῆς ἐσχατῆς ἀσταθουῦς ἀνθρωπίνου βιώσεως, συνεπήνεγκον ἀνέκαθεν τὰς οἰκείας συνειδήσεις. Αἱ συνέπειαι αὗται, ἐφαρμοζόμεναι ἐπὶ τῶν διαφόρων χαρακτῆρων, εὖρον ποῦ μὲν εὐμενῆ ὑποδεξίωσιν καὶ εὐελκρινῆ συμπάθειαν, ποῦ δὲ τάνάπαλιν. Πλὴν, καὶ ἐν τῇ πρώτῃ καὶ ἐν τῇ δευτέρᾳ περιπτώσει, ὁ ἄνθρωπος ὑπῆρξε τὸ δοχεῖον αὐτῶν, καὶ δὴ τὸ ἀντικείμενον τῶν ἐνεργειῶν τῶν. Ἡ δυσχερὴς καὶ ἐν γένει ὕλαι αἱ καταθλιπτικαὶ ψυχικαὶ διαθέσεις, ἐνεκυμονήθησαν ἀναμφηρίστως ἐκ τῆς ἀντιδραστικῆς ἐπιενεργείας τῶν περιστάσεων πρὸς τὴν ἐσωτερικὴν δύναμιν. Τί ἤθελεν εἶπῃ τις ἄν, ἀφαρπαζόμενος ἐκ τῶν κλόπων τῆς στοργῆς, ἐκ τῆς θυμέλης τοῦ πολιτισμοῦ καὶ τῆς διανοητικῆς ἀναπτύξεως, ἐκ τῆς κοίτης τῶν ἐλπίδων καὶ τοῦ μέλλοντος, ἤθελε ριφθῆ εἰς τὴν προστασίαν τοῦ ὄρεσιβίου, ἢ εἰς τὴν περιποίησιν τοῦ ἀγροίκου, μακρὰν παντὸς ἠθικοῦ καὶ κατὰ συνέπειαν ζωικοῦ αἰσθηματος, μακρὰν πάσης ἐλπίδος, παντὸς μέλλοντος;... Ὅποιαν ἀπεικταίαν ἐντύπωσιν προξενεῖ εἰς τὸ βαθύγουν πνεῦμα τοῦ Βίκτωρος Οὐγκῶ ἢ ἰδέα καὶ μόνη τῆς ἐξορίας; Ὅποια τιμωρὸς ἀλλοίωσις ὁσημέραι ἀναφύεται ἐν αὐτῷ, ὅτε μὲν σβουομένη ἐντὸς τῆς ἐλπίδος, ὅτε δὲ καὶ ἀναλαμπαδίζουσα ἐπὶ τοῦ πυρῆνος τῆς δικαίας ὀργῆς;...»

Ἐξήκολούθουν τὰς σκέψεις μου ἡ σελήνη ἐφαίνετο συμμέτεχουσα τῆς λύπης μου. Ἐπέπρωτο, ἔλεγον, νὰ κύψω τὸν αὐχένα ὑπὸ τὸ μελάντηχον ἀπήχημα τῆς τὰ μάλα δυσφήμου τῶν Ἐρινύων, ἐπέπρωτο νὰ ὑπενδώσω εἰς τὸ βούλευμα ἀλ-

γεινῆς δέλτου, ἀποτελούσης τὸν ὄγκον τῆς ἐπ' ἀδύτῳ καταστροφῆς πάσης ἐλπίδος εὐτυχούς μέλλοντος! Νέος, ἐν ἀνθηραβίων ἡλικίᾳ, ὑπὸ μαρμαίροντα οὐρανὸν ἐλπίδων, ἐπέπρωτο διακόσμενος αἴφνης ἐλπιδοπαρόχου καὶ μουσοδόμου σφαίρας, νὰ κλείσω ἐμαυτὸν ἐντὸς εἰρκτῆς σιδηροτεύκτου, ἀφ' ἧς οὐδὲν ἕτερον ἠλπίζον, ἢ ἀνὰ πᾶσαν ἡμέραν, ὅτε ὁ ἥλιος ἔκρουε τὰς πτέρυγας τῶν παραθύρων μου, νὰ ἐγερῶ ἵνα παρασκευάσω τὸ ποτήριον τῶν πικριῶν καὶ τῶν ἀλγηδόνων, ὥσπερ μέχρι στεφάνης ὄφειλον ἐκπιεῖν. Φεῦ! πῶς ἐν ῥοπῇ βλέμματος τὰ πάντα ἠλλοίωνται, καὶ μόνα τὰ ἐλατήρια τῶν διασκέψεων φροῦδα ἰδεῶν ἐναπομένουσιν...

Ἡ συνέχεια τῶν διαλογισμῶν μου τούτων ἐπενήργησε μεγάλως ἐντὸς τῆς ψυχῆς μου. Διετέλουν εἰς ἀξιοδάκρυτον θέσιν μόνη δὲ ἡ ἰδέα, μὴπως θυσιάσω ἐμαυτὸν, δισεκέδασεν ἐπ' ὀλίγον τὸν κυκλοῦντά με ζάφον. Παράδοξον εἰς τοιαύτην θέσιν, καὶ οὐδὲν ἤσπον ἐδεικνύμην φίλατος! Ἐἶχον ἀνάγκην τοῦ νὰ περιστείλω τὴν προσοχὴν μου. Ἡσθάνομην φλεγμαινοῦσαν τὴν κεφαλὴν μου, καὶ τὸ στήθος ἐξεμέττον ἐπανελημμένους στεναγμούς ἦσαν οἱ καρποὶ τῆς εὐτυχίας μου.... Μετ' ὀλίγον κρουνοὶ δακρύων διεδέχθησαν τὰς ψυχικὰς δονήσεις ἐντὸς δ' αὐτῶν ἐσβέσθη ἡ πυρίφλεκτος ἐξαψὶς τῆς συγκινήσεως.

Ἐἶχεν ἀρκούντως προχωρήσῃ ἡ νύξ· κεκμηκῶς ἐκ τῶν ἀσχολιῶν τῆς ἡμέρας, ἀπνηδημένος ἐκ τῶν συγκινήσεων τῆς νυκτός, ἠσθάνθην τὴν ἀνάγκην ἀναπαύσεως. Ἠγέρθην τὰ βήματα μου ἀργὰ καὶ καταμεμετρημένα, ὥστανε μὲ ἔσυρον πρὸς τὸν τάφον, ἐνέφαινον τὴν ἐσωτερικὴν ἀδυναμίαν καὶ ζάλην... Εἰσερχόμενος ἐντὸς τοῦ μικροῦ μου θαλάμου—ὀπίσον μοὶ ἐφάνη σκοταίσι καὶ νεκροπρεπῆς!—ἡ παντελής σιγή, ἡ μόνιμος κατάστασις ἐνέπλησαν φόβου τὴν καρδίαν μου—ἔσπευσα, ὀδηγούμενος ἐκ τινος τῆς σελήνης ἀκτίνος, νὰ ζητήσω βοήθειαν ἐκ τοῦ λαμπτήρός μου. Ἀνεπαίσθητως τὰ δεδακρυσμένα μου βλέμματα ἐβρίφθησαν ἐπὶ τινος δέσμης βιβλίων, ἧτις ἀτημελῶς ἔκειτο ἐπὶ τοῦ τραπέζιου μου ἐκτὸς ἐμαυτοῦ, ἐσχημάτισα τὴν ἰδέαν νὰ τὰ ἀποκαταστήσω παρανάλωμα τοῦ πυρός. Ταῦτα μὲ ὤθησαν εἰς τὸ χεῖλος τοῦ ὀλέθρου, ἐφώνησα ἐνῶ δὲ ἠτοιμαζόμην νὰ προσκολλήσω τὴν φλόγα ἐπ' αὐτῶν, χεῖρ τις ἀνεχαίτισε τὴν ὀρμὴν μου, καὶ κατ-

έσταιτε τὴν ἐξωπλισμένην χεῖρά μου. Ἦτον ἡ συνήθης συμ-
πάθεια, ἡ ἐξαιρετικὴ πρὸς αὐτὰ διαθέσεις, ἥτις ἀνεκούφιζε τὴν
παραφορὰν μου, καὶ κατεπράυνε τὴν ἔξαψιν τῆς φαντασί-
ας μου. Τί μοι πταίουσιν, ἀναλυόμενος εἰς δάκρυα ἐσυλλο-
γιζόμεν, αἱ περισπούδαστοι αὐταὶ βίβλοι, ἂν ἡ σκληρὰ καὶ
ἀπηνῆς Νέμεσις ὤμοσε δεινὴν ἐναντίον μου πάλην; Ἴνα τί ἐ-
πιδεικνύω τὴν ὀργὴν μου ἐναντίον τῶν τιμαλφεστέρων κει-
μηλίων τῆς ἀνθρωπίνου ἀναπτύξεως;

Ἰφειλον νὰ βασανίσω ἐμαυτὸν δι' ἐν τοσοῦτον παράτολμον
καὶ ἀναιδῆς κίνημα· πλὴν τίς δύναται νὰ θέσῃ ὄριον εἰς τὴν
ἔξαψιν παραφορᾶς, ἥνπερ ἐπιβαρύνει ἡ συγκεχυμένη ἐσωτερικὴ
πεποιθήσις, καὶ στηρίζει ἡ δύναμις τῆς αὐτοπάρξεως; Ἐκά-
λυπτον ἐντὸς τῶν χειρῶν τὴν αἰδῶ, ἥτις ἠρύθρυνε τὰς πα-
ρσιᾶς μου· ἐκ τῶν ἀλλεπαλλήλων δὲ συγκινήσεων κλονισθεὶς,
κατέπεσα ἐπὶ τῆς κλίνης μου. Ἐκρύβην ἐντὸς αὐτῆς, ὡς ἵνα
ἀπομακρυνθῶ τῶν ἀντικειμένων καὶ τῶν σκέψεων, αἵτινες ἐ-
πειρῶντο τὴν καταστροφὴν μου· ἀλλὰ τίνι τρόπῳ; αὕτη ἤρ-
ξατο συμερίζεσθαι τοῦ κοινοῦ συνθήματος, ἐξεμέττουσα πῦρ
καὶ ἀναθίδουσα φλόγας, ἀπειλούσας τὴν ὑπαρξίν μου. Δυστυ-
χῆς! δὲν ἠδυνάμην νὰ ἐγερθῶ ἵνα ἀποφύγω τὴν νέαν ταύ-
την βάσανον, ὅθεν ἠπεχρώθην νὰ ὑπομείνω ὑπτιος ἡσθανό-
μην ἐξεντλουμένας τὰς δυνάμεις μου, καὶ διετέλουν εἰς ἀπ-
ελπιστικὴν καὶ σπαραξικάρδιον κατάστασιν. Τὸ πρόσωπόν μου
ὠχρὸν παρίστανε τὴν εἰκόνα ζωονέκρου, μόνῃ δὲ ἴσως ἡ καρ-
δίᾳ μου, ἥτις ἐπαλλε σφριγῶσα, μὲ ἀπέδιδεν εἰς τὴν ζωὴν.
Εἶθε νὰ ἀπέθνησκον ἄπαξ διαπαντός, εἶθε νὰ μὴν ἐπιζήσω
πλέον, ἀνέγραφον ἐπὶ τῶν ἐκ βάθους ψυχῆς ἀναδυομένων στε-
ναγμῶν μου! Ματαίᾳ ἐλπίς! αἱ ἐπιθυμίαι αὐταὶ, πολλοῦ γε
τοῦ νὰ μᾶς ἀνακουφίσωσιν, ἀνοίγουσι νέα τραύματα ἐπὶ τῶν
καρδιῶν μας. Ἐπειρώμην νὰ ὑπνώσω, πλὴν οὐδὲως ἠδυνήθην
νὰ τὸ ἐπιτύχω· διῆλθεν ὅλη ἡ νύξ, οἱ δὲ ὀφθαλμοί μου οὐδὲ
πρὸς στιγμὴν ἐκλείσθησαν. Ὡ πόσον τραχεῖς καὶ μεμακρυσμένοι
εἰσὶν αἱ νύκτες δι' ἓνα δυστυχῆ, εἰς τὴν καρδίαν τοῦ ὁποίου
δὲν ἀπαντᾶται οὐδὲ ἀγλὺς εὐτυχίας!...

Καταλληλότεραι φυσικαὶ καὶ ἠθικαὶ διαθέσεις οὐτε.λοῦσαι

πρὸς τὴν ἀνάπτυξιν τοῦ πολιτισμοῦ.

(Συνέχεια καὶ τέλος· ὄρα Φυλλάδ. 2.)

Μεταξὺ τῶν ἀναγκῶν τῶν θνητῶν ἡ τῆς καλλονῆς ἴσως
εἶναι ὑπὲρ πᾶσαν ἄλλην οὐσιώδης· ἐκ τῶν ἡμετέρων ἐσωτε-
ρικῶν αἰσθήσεων ἡ καλλητέρα καὶ ἱερωτέρα ἐστὶν ἡ τῆς τά-
ξεως καὶ ἀρμονίας, διὰ τῆς ὁποίας φυσικῶς διακρίνομεν τὰ
πράγματα μεταξὺ τῶν ὁποίων ὑπάρχει εὐτρημοσύνη, τάξις
καὶ εὐρυθμία, ἐξ ἐκείνων εἰς ἃ ὑπάρχει δυσμορφία, διαφωνία
καὶ ἀταξία· ἐὰν ἔχῃται ἀληθείας, ὡς καὶ τῶντι εἶναι ἀ-
ληθές, ὅτι ἡ φύσις ἀπαιτεῖ, ἵνα ἄψασαι αἱ ἡμέτεραι δυνά-
μεις ἐξασκῶνται, ἀνάγκη πᾶσα νὰ ζητήσωμεν ὅπως χορηγή-
σωμεν τροφήν τινα εἰς τοιαύτην αἴσθησιν, ἵνα ἐξεγερθῇ ἐν
ἡμῖν, καὶ ἐπὶ μᾶλλον ἀναπτυχθῇ ἡ εὐγενῆς ἐπιθυμία τῶν
ἐντυπώσεων ἐκείνων, αἵτινες διεγείρουσιν ταύτην τὴν καλλο-
νὴν καὶ εὐσχημοσύνην ἐν τῷ πνεύματι. Ὅποταν τὸ τερπνὸν
τοῦ ὥραίου καὶ τῆς ἀρμονίας φῶς, ὅπερ παράγεται ἢ ἐξ εὐει-
δοῦς προσώπου, ἢ ἐκ τινος καλλιτεχνήματος, φέρ' εἰπεῖν, ὡς
ἐκ τινος ζωγραφίας τοῦ Ραφαήλου, ἢ ἐκ τινος ἀγάλματος τοῦ
Μιχαὴλ-ἀγγέλου, ἢ ἐκ τινος μουσικῆς τοῦ Περγολέζου ἡμῶν·
ὁπόταν, λέγω, τὸ μακαρίζον ἐκεῖνο φῶς εἰσβάλλῃ τῷ πνεύματι
καὶ διαπερᾶ αὐτὸ δια τῶν οὐρανίων ἀκτίνων του, ὅπως
ἐν αὐτῷ πανταχόσε διαχυθῇ ἡ τάξις καὶ ἡ εὐρυθμία εἰς τὰς
ιδέας καὶ εἰς τὰ αἰσθήματα, τότε αἱ ὥραιαι ἐντυπώσεις ση-
μειοῦνται πανταχόθεν, καὶ ἡ καρδία αἰσθάνεται γλυκίαν πα-
ρηγορίαν καὶ θεῖαν ἠδονήν. Ἦδη, ἐπειδὴ ὁ χριστιανισμὸς ἀ-
εἶποτε συνετέλεσεν πρὸς τὴν ἀνάπτυξιν τῆς τέχνης, εἴτε διὰ
τὴν φύσιν τῶν δογμάτων, εἴτε διὰ τὴν μεγαλοπρέπειαν τῆς
λατρείας του, τῆς τέχνης (κατὰ τὴν εὐρυτέραν καὶ εὐγενεστέρ-
ραν τῆς λέξεως ἔννοιαν) ἥτις κυρίως ἱκανοποιεῖ τὴν οὐσιώδη
ἐκείνην ἀνάγκην τῆς καλλονῆς, τῆς ἐν τῷ ἡμετέρῳ πνεύματι
ἐνυπαρχούσης, καὶ ἐξ αὐτοῦ τοῦ γεγονότος πηγάζει ἡ ἀπόδει-
ξις, ὅτι ὁ χριστιανισμὸς ἐγκρατεῖ βαθέως ἐν τῇ ἀνθρωπίνῃ
φύσει. Τὸ Εὐαγγέλιον εἰς τὴν ἠθικὴν καθαρότητα ἦν συνι-
στᾶ, εἰς τὴν ἰσότητά τῶν φύλων ἢ εἰς τὴν ἐλευθερίαν τῶν
ἀνθρώπων ἦν διακρηρῆται, ἐθεμελίωσε τὸ βασιλείον τῶν δικαίων

νόμων, ἐξήλειψε τὴν δουλείαν καὶ τὸν δεσποτισμὸν. — Οὕτως, ὑπ' αὐτοῦ ἰσχυρῶς βοηθούμενοι, ἐσχηματίσθησαν αἱ νεώτεροι πεπολιτισμένοι κοινωναί, αἵτινες, διὰ τῶν προσπαθειῶν τῆς ἐπιστήμης, τῆς εὐφυΐας, τῶν κατακτήσεων, ἀνυψώθησαν ὑπεράνω ἀπάντων τῶν λαῶν τῆς οἰκουμένης, τοιοῦτοτρόπως ὥστε οὐδεμία ἄλλη θρησκεία τῆς χριστιανικῆς φαίνεται ὅτι εἶναι μᾶλλον κατάλληλος πρὸς τὴν προοδευτικὴν τάσιν τοῦ νεωτέρου πολιτισμοῦ.

Ἄλλος σκόπελος τόσον ἐπικίνδυνος, ὅσον ὁ τοῦ δεσποτισμοῦ, δὲν ὑπάρχει πρὸς τὴν ἀνάπτυξιν τῶν ἀνθρώπων· αἱ κοινωναί ὑπὸ τοῦ δεσπότης παρκαμάζουσι, καταστρέφονται, καὶ ἐπανακάμπτουσιν εἰς τὴν βαρβαρότητα, ἐπειδὴ ὁ δεσπότης ἀντιποιεῖται τὸ πᾶν ἐν αὐταῖς, καὶ δυστυχῶς ὅ,τι αὐτὸς ἐγγίζει τὸ καταφθίρει, ὡς ἡ πνοὴ τοῦ ὕψους ἤτις σήπει τὰ κρέατα ὅτινα πληγώνει· οἱ τεχνίται πάντες εἰσὶν εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ δεσπότη, καὶ ἐνδελεχῶς ἐργάζονται ἵνα τὸν κολακεύωσιν, ἀλλ' αὐτοὶ δὲν ἀφίνουσι διαδόχους· ἡ τέχνη, ἡ θεία τέχνη εἶναι ἐλευθέρη, ἢ ἀρίπταται, ἢ θνήσκει μετ' αὐτῶν.—οἱ ποιηταὶ ἐκπορεύουσι τὰς Μούσας αὐτῶν, ἀλλ' αἱ θεαὶ ἀδελφαὶ φεύγουσιν ἐξ ἐκείνης τῆς γῆς ἔνθα διαπράττονται ἱεροσυλίαι τοσοῦτον αἰσχραὶ—ἐν ἐνὶ λόγῳ, ὁ εὐφυὴς ἄνθρωπος χάνει, ὡς διὰ τὸν οὐρανὸν ἀλεθρίαι, μαγανείας, τοὺς κανόνες τῆς ἀρετῆς, καὶ τὴν ἐλευθερίαν του, καὶ τὴν προσωπικὴν του ἀσφάλειαν, ὁπόταν ἡ τύχη τῷ προσμειδῆ εἰς τρόπον, ὥστε ἡ φωνὴ τῆς φήμης του νὰ μὴ διεγείρῃ τὴν ζηλοτυπίαν ἢ τὰς ὑπονοίας τοῦ δεσπότη!—Ἴνα μὴ ὀμιλήσωμεν περὶ τῆς ἀθλίαις ἐτέροις λαῶν εἰμαρμένης, θέλωμεν εἶπῃ, ὅτι ἴσως αὕτη ὑπῆρξεν ἡ κυρία αἰτία, δι' ἣν ἐσέσθη εἰς τὴν δουλείαν ὁ πολιτισμὸς τῆς Ῥώμης.

Ὁ φόβος πολιτικῶν μεταβολῶν, ἐνεκὸν τῆς βλαστήσεως νέων ἰδεῶν ἢ τῆς τοῦ ἀνθρωπίνου πνεύματος ἀνυψώσεως, ὥθησε πάντοτε τὰς δεσποτικὰς τῆς Κίνας, τῆς Ἰσπανίας καὶ τῆς Ἰνδοκίνας κυβερνήσεις, ν' ἀντισταθῶσιν εἰς τὴν πρόοδον τῶν φώτων, διακηρύττουσαι ἱεροσυλίαν τὸ ἀπέχειν τῶν κανόνων καὶ τῶν ἐξῆων τῶν ραχίων, καὶ νομιζόμεναι ὡς αἱ μόναι κάτοχοι πάσης σοφίας καὶ πάσης ἐπιστήμης.—Καὶ ἐν τῇ ἀρχαίᾳ εἰσέτι Αἰγύπτῳ δὲν ἐπετρέπετο τὸ ποιεῖν βέλτιον τῶν προγόνων· τὰ ἐπαγγέλματα ἦσαν δίκην τιμαρίων προσδιωρισμένα εἰς οἰκογενείας ὡς κληρονομικὴ περιουσία, ἦνπερ ὄφειλον καλλιιεργεῖν χωρὶς

ν' αὐξάνωσιν ἢ σμικρύνωσιν· ὁ λαὸς ἦτον διακεχωρισμένος εἰς τάξεις, ὡς σήμερον παρατηρεῖται εἰς τὰς Ἰνδίας, τάξεις οὐχὶ μόνων γεωργῶν καὶ πολεμιστῶν, ἀλλὰ παντὸς εἶδους βιομηχανίας καὶ τέχνης· κατ' οὐδένα τρόπον δύναται τις νὰ ἐξέλθῃ ἐκ τῆς τάξεώς του δι' ὅσον ἀξίαν καὶ ἂν ἔχη, ὡσεὶ κατήντησαν εἰς τὴν τύχην τῶν ζώων ἐκείνων, τῶν ὑπὸ τῆς φύσεως καὶ τοῦ ἰδίου αὐτῶν ἐνστικτοῦ ἠναγκασμένων ἵνα μὴ ποτε παράγωσι, διαρκούσης τῆς πορείας τῶν αἰώνων, ἢ τὰς αὐτὰς πράξεις, κατὰ τὸ εἶδος των. Ὁ παρίας, ὁ φελλίας, ὁ σουδρος, ὁ μουζικ κλ.

γεννῶνται καὶ ἀποθνήσκουσιν ἐν τῇ ἀσήμε καὶ ἀθλίᾳ καταστάσει ἐν ἣ ἡ κοινωνία τοὺς κατατάττει· τοσαύτη ἀδικία τοὺς ἔβριψεν εἰς τὸν ἐξευτελισμὸν, καὶ ὁ ἐξευτελισμὸς τοὺς κατέστησεν εὐήθεις· διὸ ἀρκοῦνται νὰ βλαστάνουν εἰς τὴν σφαῖραν των, ὡς ἀγέλαι ὑπὸ τὴν βλάβδον τῶν ποιμένων αὐτῶν. Περὶ τὸν εἶναι νὰ ἐπεκτανθῶ ὅπως ἀποδείξω, πόσον ἡ διαίρεσις ἐνὸς λαοῦ εἰς διακεχωρισμένας τάξεις εἶναι μέγιστον κώλυμα πρὸς τὴν πολιτισμὸν· ἡ ἀλήθεια τοῦ πράγματος ἀριθμήτως προκύπτει ἀφ' ἑαυτῆς· ἐν ταῦθα μᾶλλον θέλω εἶπῃ, ὅτι καὶ αὐτὴ ἡ τυραννία ἐνὸς μόνου εἶναι σκόπελος ἔνθα ὁ πολιτισμὸς ναυαγεῖ· καὶ ἄς λάθωμεν ὡς παράδειγμα τὰ δεσποτικὰ βασίλεια Τουρκίας καὶ Περσίας, ἔνθα μὲλονότι δὲν ὑπάρχουν τάξεις, οὐχ ἦτον, ὑπὸ τὸν νόμον τοῦ Ἰσλαμισμού, ἀπόλλυνται.—Οὐδεὶς λοιπὸν ἀληθῆς πολιτισμὸς εἶναι δυνατόν ἄνευ ἐλευθερίας· ἐὰν αἱ ἐπιστήμαι, τὰ γράμματα, αἱ τέχναι ἤκμασαν μεταξὺ τῶν παλαιῶν Ἑλλήνων καὶ μεταξὺ τῶν Ῥωμαίων, οἵτινες ἔφθασαν εἰς τὸν κορυφῶνα τῆς λαμπρότητός των· ἐὰν οἱ Ἄραβες διέπρεψαν κατὰ τὴν ἐποχὴν τῶν κατακτήσεών των ὑπὸ τῶν καλῶν, φάτεων καὶ ἀβασσίδων· ἐὰν κατὰ τὸν Μεσαιῶνα ἡ Ἰταλία εἶδεν ἀκμαζούσαν νέαν ἐποχὴν φιλοσοφικῆς δόξης, ἀνάγκη νὰ θεωρήσωμεν εἰς τὰς ἀναπτύξεις ἐκείνας τοῦ πολιτισμοῦ, εἰς τὰς θριαμβευτικὰς ἐκείνας ἀνυψώσεις τοῦ ἀνθρωπίνου πνεύματος, τὸ ἀποτέλεσμα τῆς ἐλευθερίας καὶ τῆς ἀνεξαρτησίας. Ἐν Ἀγγλίᾳ, ἐν Γερμανίᾳ, ἐν Γαλλίᾳ, ἐν ταῖς Ἰταλικαῖς καὶ Ἀσιατικαῖς δημοκρατικαῖς τόποις ἐλευθερίας κατὰ διαφόρους βαθμοὺς καὶ κατὰ διαφόρους χρόνους, ἢ βιομηχανία, ἢ ἐμπορία, αἱ ἐπιστήμαι καὶ αἱ τέχναι ἀνέπτυξαν μεγαλύτεραν ἐνέργειαν, ἐπειράθησαν εὐγενεστέρως προσπαθείας καὶ διενήργησαν θαυμασίας ἀνακαλύψεις. Διὰ ταῦτα περαίνομεν, ὁ πο-

λιτισμός τῶν ἔθνῶν εἶναι πάντοτε ἀνάλογος τοῦ βαθμοῦ τῆς ἐλευθερίας, ἦντινα ἀπολαύουσι.

Μετὰ τὸν δεσποτισμὸν οὐδὲν ἐστὶν ὀλεθριώτερον εἰς τὸν πολιτισμὸν ἢ ἡ κατάστασις ἀναρχίας καὶ τοῦ πολέμου ὑπὸ τὴν βασιλείαν τοῦ ξίφους, οὐδενὸς ὄντος ἀσφαλοῦς περὶ τῆς ὑπάρξεως αὐτοῦ καὶ τῆς περιουσίας του, τί ἄπορον ἐὰν παύη εἰς τὰ ἔθνη ὀλίγον κατ' ὀλίγον πᾶσα διανοητικὴ μόρφωσις; Τὰ πολεμικώτερα ἔθνη οὐχὶ μόνον παρημέλησαν, ἀλλ' αἰετοτε περιεφρόνησαν τὰς εἰρηνικὰς τέχνας· ὡς ἐκ τούτου, ὅχι ὀλίγοι μεγάλοι πολεμιστὰὶ περιεφρόνησαν ἕως καὶ νὰ γινώσκωσι νὰ γράφωσι· τοῦθ' ὕπερ ἰδίως ἀναφέρεται περὶ τῶν ἀπειροκάλων ἐκείνων Μογγόλλων, οἵτινες, τὸν Μεσκιῶνα, ἐταπεινώσαν καὶ ἐξητέλισαν τὸν πεπολιτισμένον Κινέζον καὶ τὸν πρᾶον Βραμίνον· ἀλλ' ὅμως (ἰδὲ ἰσχὺν τῆς Φύσεως!) οἱ βάρβαροι ἐκεῖνοι κατακτητὰὶ ἠναγκάσθησαν ὑπὸ τῆς διανοητικῆς αὐτῶν ἀνεπιτηδειότητος νὰ κλίνωσιν ὑπὸ τὸν ζυγὸν τῆς ἐκπαιδεύσεως, ἢ; ἐστεροῦντο, καὶ οὕτως οἱ ἠττημένοι κατέκτησαν τοὺς φοβεροὺς νικητὰς!...

Μεταξὺ τῶν ἡμετέρων φιλομούσων συμπολιτῶν καὶ ὁ αἰδεσιμώτατος ἱερεὺς Σ. Τζόκος εὐγενῶς προσεφέρθη νὰ μᾶς συνδράμῃ διὰ τοῦ ὄβολου τοῦ, οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ διὰ τῶν νοητικῶν αὐτοῦ γνώσεων. Εὐχαρίστως καταχωροῦμεν παραπόδας προοίμιον πονήματός του περὶ ἑλληνικῆς φιλολογίας, τὸ ὁποῖον θέλομεν δημοσιεύσει ἐκ διαλειμάτων εἰς τὸ περιοδικὸν μας.

Περὶ Ἑλληνικῆς Φιλολογίας.

Ἐνας λαὸς τῆς ἀργαίότητος ἐπέτυχε νὰ φέρῃ εἰς ὑψηλὸν βαθμὸν τελειότητος τὰ γράμματα καὶ τὰς τέχνας, οἱ Ἕλληνες, διὰ τὸ νὰ ἦναι δημιουργημένοι ἀπὸ τὴν φύσιν οἱ πλεονεφέστεροι τῆς Οἰκουμένης, εὗρον τοὺς ἀληθεῖς κανόνας τοῦ Καλοῦ, πρὶν διδαχθῶν ἀπὸ κανένα, καὶ εἰς κάθε εἶδος ἄφησαν ἀρχέτυπα, διὰ τῶν ὁποίων ἀπεκατεστάθησαν διὰ πάντα οἱ διδάσκαλοι τῆς εὐγευστείας καὶ τῶν ὠραίων γραμμάτων.

Ἡ φιλολογία τῶν Ἑλλήνων ἠνομάσθη κλασικὴ κατ' ἐξο-

χὴν, ἐπειδὴ τὰ κυριώτερα συγγράμματα ὅπου προήγαγεν φέρουν τὸν χαρακτῆρα τῆς τελειότητος. Ἡ σπουδὴ τῆς κλασικῆς ταύτης φιλολογίας εἶναι ἀπαραίτητος εἰς καθένα, ὅστις θέλει νὰ μορφώσῃ τὴν σίθησίν του ἢ ν' ἀσχοληθῇ εἰς τὰς ἐπιστήμας. Εἶναι ἡ βᾶσις πάσης γραμματολογικῆς παιδείας, καὶ χωρὶς αὐτὴν εἶναι δύσκολον νὰ κάμῃ τις προόδους εἰς τὰς ἐπιστήμας καὶ μάλιστα εἰς τὰ διάφορα μέρη τῆς πολεμολογίας.

Ἡ κλασικὴ φιλολογία ἔκαμε τὴν εὐτυχίαν καὶ τὴν παρηγορίαν τῶν πλέον ἐναρέτων καὶ σοφῶν ἀνδρῶν, ὅλων τῶν αἰῶνων καὶ ὅλων τῶν τόπων. Προσφέρει εὐρύχωρον στάδιον εἰς ὅτους θέλουν νὰ τὴν καλλιεργήσουν· ἐπειδὴ ὁ ἀριθμὸς τῶν συγγραμμάτων, σῶων ἢ κολοθωμένων, ὅπου μᾶς ἐφυλάχθησαν, ἀναβαίνει σχεδὸν κατὰ τὸν λογαριασμὸν τοῦ Βολφίου εἰς 16,000, χωρὶς εἰς αὐτὰ νὰ περιλαμβάνεται κἄνεις ἐκκλησιαστικὸς συγγραφεὺς. Εἰς τὰ πολύτιμα ταῦτα λείψανα εὐρίσκονται πολλότατα ἀριστουργήματα τοῦ ἀνθρωπίνου νοῦς. Διὰ μέσου τούτων ἐσυστήθησαν κάποιαι ἀκτίνες φωτός εἰς τὰ σκότη τοῦ Μεσαιῶνος, καὶ μετὰ τὴν εὔρεσιν τῆς τυπογραφίας ἢ φιλολογίας αὕτη ἔδωκεν εἰς τὸν νεώτερον πολιτισμὸν μορφήν, ὅπου ἤδη ἔχει.

Εἰς τὴν σπουδὴν μῆδ' ὅσον ὠραίας καὶ πλουσίας φιλολογίας εἶναι ἀναγκαῖαι αἱ γνώσεις ἄλλαι προεποδιώδεις. Πρέπει ἡ γνώρισις εἰς τὴν παλαιὰν ἱστορίαν, Γεωγραφίαν καὶ Μυθολογίαν τῶν Ἑλλήνων καὶ τῶν Ῥωμαίων. Πρέπει νὰ γνωρίζῃ ὅσα ἀπέμειναν ἀπὸ τὰς τέχνας αὐτῶν, καθὼς ἀρχιτεκτονικῆς ἐρείπια, ἀγάλματα, ἀναγλυφᾶς, νομίσματα, λίθους ἐγκολαπτούς. Πρέπει νὰ ἔχη ἱκανὰς ἰδέας τῆς μορφῆς τῶν κυβερνήσεων, περὶ τῶν ἠθῶν καὶ τῶν πολιτικῶν θεσκευτικῶν θεσμῶν τῶν Ἑλλήνων. Ὅλαι αὗται αἱ διαφοραὶ γνώσεις περιλαμβάνονται ὑπὸ τὴν λέξιν κλασικαὶ ἀρχαιότητες. Ὁ κύκλος τῶν κλασικῶν ἀρχαιοτήτων, ὅστις περιλαμβάνει τὴν ἀρχαιογραφίαν ἢ γινώσιν τῶν ἔργων ὅπου μᾶς ἄφησαν οἱ παλαιοὶ, εἶναι ἡ ἀρχαιολογία ἢ ἡ γνώσις τῶν ἠθῶν καὶ ἐθίμων. Καὶ ἡ ἀρχαία γραμματεία περιέχει τρεῖς ἐπιστήμους κλάδους, τὴν γραμματικὴν, τὴν κριτικὴν καὶ τὴν ἐρμηνευτικὴν. (Ἀκολουθεῖ)

Μετ' εὐχαριστήσεως καταχωροῦμεν εἰς τὰς στήλας μας τὸ
ἔξῃς ποιημάτιον τοῦ φίλου καὶ συνδρομητοῦ ἡμῶν κ. Ἀρι-
σταίδου Καφοκεφάλου, ὅπως θέλει ἠδύνει, πεποιθᾶμεν, τοὺς ἀ-
ναγνώστας ἡμῶν.

ΟΠΤΑΣΙΑ.

Ὁ ἔραστής εἰς τὸ ἀκρογιάλι.

Ἄχ! ἔρμος κάθουμαι
Εἰς τ' ἀκρογιάλι
Καὶ δάκρυα χύνω
Διὰ σὲ θερμά,
Μὰ δῶ ἀνένας
Δὲν μ' ἀγροικαίει
Παρ' ὃ ἀντίλαλος
Ἀπὸ μακριά.

Ἐπὶ πέρνει μέρος
Ἐστὸς στεναγμούς μου
Καὶ μὲ τ' ἀέρι
Σιγά, Σιγά
Γύρω σκορπάει
Τὰ ἴδια λόγια
Ἐπὶ μοῦ πετιοῦνται
Ἐπὶ τὰ ἴδια ἴδια.

Ποῦ εἶν' ἡ ἡμέραις
Ὅπ' ἀπεράσαν
Μ' ὄλο τραγούδια
Καὶ μὲ χαράς,
Ποῦ ἴσαι, ἀγάπη μου
Χαριτωμένη,
Ὅποῦ μ' ἐπλήγωνες
Μ' ὄλο ματιαίς;

Ἐπὶ κοβες καὶ ἔβριχες
Ῥόδα καὶ κρίνους
Εἰς τὰ λευκά σου
Στήθη ἀπλά,

Ἐπὶ μόλις ἀγγιαγαν
Ἐπὶ τὴν εὐωδιά τους
Τὰ φύλλα κλειοῦσαν
Σπαραχτικά.

Ποῦ ἴναι τὸ γέλοιο σου,
Ἐπὶ ἡ καμωσιά του
Εὐθὺς γαλήνευε
Ταίς τρικυμαίς;
Ἐπὶ τ' ἀστραπόβροντα,
Ταίς συγνεφίαις,
Ἐμεταμόρφονε
Μαγιοῦ αὐγαίς;

Ἐπὶ θαυμασμένους
Σὲ ἐκυττοῦσα
Μὲ κλειστά χεῖλη,
Κρύα καὶ ἀχνά,
Καὶ ἀναστενάζωντας
Ἐπὶ τὴν καρδιά μου
Τὸν πόνο σου δειχνα
Χωρὶς μιλά.

Καὶ ἐσὺ βλέπωντας
Τὴ δυστυχία μου
Μὲ χάρι ἀνοιγες
Τὴν ἀγκαλιά,
Καὶ εἰς τοὺς μύσους της
Μὲ σφικτοκλειοῦσες
Παρηγορῶντάς με
Μ' ὄλο φιλλά.

Τάχα ποῦ ἔβρισκεσαι
Ἐπὶ ψυχή μου!
Ποῦ παραδέρνεις
Καὶ πιχροκλαίς;
Ἐμὲ τὸν ἄθλιο
Ἀπαρατῶντας
Σὲ μύρια βάσανα
Καὶ ἀπελπισιαίς!

Ὁ! Θεέ!.. τί βλέπω!..
Ὁ ἄρρος, καρδιά μου,
Τί νὰ ἴναι κείνο
Ἐπὶ ῥχεται δῶ;
Ὁ!.. εἶναι φάντασμα!
Καὶ μὲ πλησιάζει!..
Καὶ ὥς σκορπάει
Γύρω λευκό!..

— Ὁνητὲ μ' ἐκάλεσες
Γιὰ τοῦτο ἦλθα,
Τί θεὸς ποῦ κλαίγεις
Καὶ μὲ καλεῖς;
Δὲν εἶμαι πλέον
Ἐγὼ ἡ Μαρία
Καὶ πάψε τώρα
Νὰ μὲ θρηνηῖς.

Ἐβρίσκομαι ἔς ἕνα
Κόσμον γιομάτον
Ἀπὸ εὐτυχίας,
Ἀπὸ χαράς,
Μαζὺ μὲ πλῆθος
Ἄλλαις παρθέναις,
Ἐπὶ ἠχοῦν ἀγγέλων
Φωναίς γλυκαίς.

Τί μὲ σιμῶνεις
Γιὰ νὰ μὲ πιάσης;
Δὲν εἶμαι σάρκα,
Εἶμαι ψυχή,
Μάθε μεγάλο
Χωρίζει χάσμα
Τοὺς οὐρανίους
Ἀπὸ τὴν γῆ.

Ἐκόμεν, Ἐκόμεν
Ἐκόμεν δειλιάζεις;
Ἐκόμεν ἀν πιάνουμαι,
Εἶμαι ψυχή,
Καὶ ἀνοιχ' τὸ μνήμα
Τὸ φθαρτὸ σῶμα
Σαθκνωμένο
Νὰ ἔρῃς ἐκεῖ.

Ἐκεῖ θὲ ναύρης
Τὸ δαχτυλίδι
Ὅποῦ μοῦ φέρεσες
Πρώτη Μαγιοῦ,
Ὅταν ἡ φύσις
Ἀνθοντυμένη
Τὴ νειότη ἐνθύμαε
Κάθε Ὁνητῶ.

Ἐκεῖ δύο κόκκαλα
Κρύα θὲ ναύρης
Μέσα ἔς δόλοεικη
Γάμου στολή,
Καὶ μαρμαμένο
Ἐνα στεφάνι
Ἐπὶ μίαν κάρα
Θὰ τὸ φορῇ.

Εἰν' ὄλα μᾶτια
 Κι' ἀραχνιασμένα,
 Ὅλα εἰν' ἄστατα
 Κάτου 'στὴ γῆ,
 Μὲ πλῆθος βράσανα
 Συντροφιασμένη
 Ἡ χαρὰ πάντα
 Θὰ γεννηθῆ.

Λάβε ἀνάπαψι,
 Λάβε ἡσυχίᾳ
 Ἐχε 'γειὰ, φεύγω,
 Κι' ἐκεῖ 'ψηλά
 Σὲ περιμένω,
 'Ποῦ δὲν ὑπάρχει
 Φθόνος, κακία
 Καὶ δυστυχία.

—Ψυχὴ Ἀγία!
 Για' λίγο στάσου!..
 Πάρε κι' ἐμένα
 Εἰς τὰ φτερά!
 Ὡμίε!.. τὴν ἔχασα,
 Ἄχ! τὴ φωνή μου
 Πλέον ἄ! πλέον
 Δὲν ἀγροικᾷ.

Μὰ τί δειλιάζω;
 Τὼρ' ἀφ' τὸ νοῦ μου,
 Ἀπελπισία,
 Φύγε μακριὰ,
 Ὅποιος, Θεέ μου,
 'Σ ἐσένα ἐλπίζει
 'Στὴ θλίψι αἰσθάνεται
 Παρηγοριά.
 Α. Καψοκέφαλος.

Ὁ ἐνταῦθα Κ. Γυμνασιάρχης ἀπέτραψε τέως τὴν εἴσοδον τῶν ἀκροατῶν εἰς τὸ Β. Γυμνάσιον λόγῳ ὑπενθυμίσσεως παρὰ τοῦ ὑπουργείου τοῦ πρὸ πολλοῦ ἐπὶ τούτῳ ἐκδεδομένου διατάγματος. Σεβόμενοι, κατὰ καθήκον, τὴν διαταγὴν τῆς Σ. Κυβερνήσεως, δὲν θέλομεν νὰ ἐξελέγξωμεν αὐτὴν καὶ νὰ ἀποδείξωμεν τὸ ἐπιβλαβὲς αὐτῆς. Περιοριζόμενοι δὲ μόνον—ἐπὶ τοῦ παρόντος τοῦλάχιστον—νὰ ἐρωτήσωμεν τὸν Κ. Γυμνασιάρχην τί κακὸν ἐπήγασεν, ἢ ὀπόσον δὲν ἐπῆλθεν ὄφελος ἐκ τῆς μέχρι τοῦδε φοιτήσεως ἀκροατῶν, τακτικῶν καὶ ἐκτάκτων, ἐν τῷ Γυμνασίῳ, αὐτὸν μὲν προσκαλοῦμεν, δημοσιογραφικῶς δικαιώματι, νὰ ἀπαντήσῃ εἰς τὴν ἐρώτησιν ταύτην ὀριστικῶς, τὴν δὲ Σεβαστὴν Κυβέρνησιν παρακαλοῦμεν νὰ ἄρῃ πᾶν τὸ ἐμποδὼν τῇ μαθήσει καὶ τῇ ἀναπλάσει τῆς διανοίας, θεωροῦντες ὡς μέγα εἰς ταῦτα κώλυμα τὴν ἀνωτέρω διαταγὴν, ἢ ἢπερ μολίς νῦν εὐηρεστήθη νὰ θέσῃ ἐν ἐνεργείᾳ ὁ Κ. Περτής.

ΠΟΙΣΙΑΔΑ.

Πρὸ τινος καιροῦ, εἰς Γαλλίαν, δύο κύριοι ἐξῆλθον εἰς μονομαχίαν μὲ βεβόλβερ εἰς 15 ἐπημάτων ἀπόστασιν. Ὁ εἰς ὠνομάζετο Βράτνερ, ὁ ἄλλος Ἰούλιος Σμάρτ. Ἐπιροβόλησαν καὶ οἱ δύο· ἀλλὰ δὲν ἐκτυπήθησαν. Τὴν δευτέραν φορὰν ὁ Βράτνερ ἐκτυπήθη εἰς τὸ στήθος καὶ ἔπεσε ξηρὸς κατὰ γῆς, ἐνῶ ὁ Ἰούλιος Σμάρτ ἐκτυπήθη εἰς τὸ μέσον τοῦ μετώπου. Οἱ μάρτυρες ἐνόμιζον ὅτι θὰ πέσῃ καὶ αὐτὸς, ἀλλ' ἀπεναντίας οὕτως ἔμεινεν ἀβλαβής. Τὸ κρανίον του ἦτο τόσῳ σκληρόν, ὥστε ἡ κωνικὴ σφαῖρα ἐπιέσθη καὶ ἔπεσεν εἰς τὴν γῆν ὡς πεντάρα. Τὴν σφαῖραν ταύτην, ἣτις μαρτυρεῖ ἐν τόσῳ παράδοξον καὶ σπάνιον συμβάν, φυλάττει ὁ δήμαρχος τῆς πόλεως Σαρνιά.

Ὁ Κ. Ἰούλιος Σμάρτ ἐπέστρεψεν ἡσυχῶς εἰς τὴν οἰκίαν του μετὰ τοῦ μάρτυρός του Γοδοφρέδου Ἀδῶκ, ὅστις δὲν ἠδύνατο νὰ χανεύσῃ τὴν ὡς ἐκ θαύματος σωτηρίαν αὐτοῦ.

Ὁ Κ. Ἰούλιος ἐδιηγῆθη τότε εἰς τὸν Ἀδῶκ, ὅτι εἶχεν εὑρεῖ χημικὴν σύνθεσιν, διὰ τῆς ὁποίας ἅμα ἐνίπτετο τις ἦτο ἀδιαπέραστος ὡς θωρακωτὸν πλοῖον. Ἐδειξε δὲ εἰς τὸν Κ. Ἀδῶκ μίαν φιάλην πλήρη τῆς χημικῆς ταύτης συνθέσεως. Ὁ Κ. Ἀδῶκ ἐζήτησε παρὰ τοῦ Ἰουλίου Σμάρτ τὴν φιάλην ταύτην διὰ νὰ κάμῃ δοκιμὰς.

Ἐπιστρέψας εἰς τὴν οἰκίαν του ἐδιηγῆθη μετ' ἐνθουσιασμοῦ εἰς τὴν γυναῖκά του τὴν ἱστορίαν αὐτὴν καὶ τῆς εἶπεν ὅτι θὰ δοκιμάσῃ ἀμέσως τὸ πρᾶγμα. Προσεκάλεσε λοιπὸν τὸν υἱὸν του, ὠραῖον παιδίον ἐννέα ἐτῶν, τοῦ ἐνίψε τὴν κεφαλὴν διὰ τοῦ ὕδατος τῆς φιάλης, καὶ ἀμέσως λαμβάνει τὸ πιστόλι του καὶ τοῦ καπνίζει μίαν εἰς τὴν κεφαλὴν ἀπὸ ὀλίγων βημάτων ἀπόστασιν. Ἀλλ' ὅποια ἦτο ἡ ἐκπληξίς τοῦ δυστυχοῦς ἀνθρώπου ὅτε εἶδε τὸν υἱὸν του νὰ πέσῃ κατὰ γῆς καὶ νὰ κυλιέται εἰς τὸ αἷμά του! Ἐσκυψεν ἐπάνω του· ἀλλὰ τὸ παιδίον ἦτο νεκρόν! Παρευθὺς ὁ Κ. Ἀδῶκ ἐτίναξε τὰ μυαλά του. Ἐτρέξαν εἰς τὸν κρότον τῶν δύο πιστολισμῶν οἱ ἄνθρωποι τῆς οἰκίας καὶ εἶδον τὸ τρομερὸν θέαμα.

Τὴν ἐπομένην ἡμέραν εῦρον καὶ τὴν κυρίαν Ἀδῶκ πνιγμένην εἰς τὸ δωμάτιόν τας.

Ὁ Ἰούλιος Σμάρτ ἀμα ἔμαθε τὸ φοβερὸν τοῦτο δυστύχημα ἔφυγεν ἐκ τῆς πόλεως, ἀφῆσας μίαν ἐπιστολὴν, ἐν τῇ ὁποίᾳ ἔλασεν ὅτι ὁ σκοπὸς του ἦτο νὰ ἀστείσθῃ, χωρὶς νὰ πιστεῦν ὅτι ὁ ἀστεϊσμός του ἠδύνατο νὰ ἔχη τοιαύτας συνεπειάς. Ἐκτοτε ἔγινεν ἄφαντος, καὶ ὅλοι νομίζουσιν ὅτι ἐπῆγε μὲ τοὺς ἐπαναστάτας Φενιάνας. Τὸ δὲ μυστήριον τῆς πίεσεως τῆς κωνικῆς σφαίρας ἐπὶ τοῦ μετώπου του ἔμεινεν ἀνεξήγητον. (*)

(Ἐθνικὴ Βιβλιοθήκη.)

— *Οικογένεια Πατριαρχική.* Ἐν τῇ πόλει Ναλδβὺκ ὑπάρχει γέρον ἡλικίας 88 ἐτῶν, ὅστις ἔχει 15 τέκνα, 198 ἐγγόνια, 7 ἀδελφοὺς καὶ 317 ἀνεψιούς. Τὸ ὅλον 538 μέλη μιᾶς μόνης οἰκογενείας.

(Παλιγγενεσία)

Λύσις τοῦ ἐν τῷ προλαβόντι αἰνίγματος ὑπὸ Ε. Γ. Ἀννίνου.

ΗΟΝΟΣ—ΟΝΟΣ.

ΑΙΝΙΓΜΑ.

Ἀρχὴ εἶμαι ἐοτεμμένης
 Περιφάνου κεφαλῆς,
 Καὶ εἰς τὸν εὖον ἄν μὲ ζήτησης
 Λίγως ἄλλο θὰ μ' εὐρῆς.
 Μὲς τὸν θόρβορο ἴω πλέω,
 Καὶ ἴστην θρώσιν εἰσχωρῶ,
 Ἐν Βαφαίς τῆς Κρήτης εἶμαι
 Μόνος πάντα ν' ἀρχηγῶ.
 Καὶ εἰς τὸν διάβολον μὲ βλέπεις,
 Καὶ εἰς τὰ βάραθρα αὐτὰ,
 Σὲ βαρέλι μ'πορῶ ν'ἄμπω
 Σφαλισμένο νᾶν καλά.
 Τὰ θουνὰ χωρὶς ἐμένα
 Δὲν θὰ ὑπῆρχον ὅπως νῦν,
 Καὶ ὁ βλαξ βέβαια τὰ ποδάρια
 Θὲ νὰ κλότσα εἰς τὴν γῆν.

(*) Σ. Σ. Ἀγανίππης. Ὁ ἀστεϊσμός ἔχει καὶ αὐτὸς τὰ ὄριά του. Τὸ σπαραξικάρδιον πάθημα τῆς ἀτυχῆς οἰκογενείας Ἰδὼκ ἄς χρησιμεύσῃ ὡς διδακτικώτατον μάθημα εἰς ὅλους ὅσοι χάριν μείζονος διασκεδάσεως καὶ ἔνεκα τῆς μεγάλης αὐτῶν φιλαρεσκείας ὑπερπηθῶσιν ἀνοήτως τὰ ἔρια τοῦ ἀστεϊσμοῦ, ἐν οἷς πᾶσα πρὸς τὸ ἀστεῖζεσθαι ἐνέργειά των πρέπει νὰ περιστρέφεται.

ΣΚΟΠΟΣ ΤΟΥ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΥ ΤΟΥΤΟΥ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑΤΟΣ.

Διανοητική διὰ τῆς ἀμίλλης ἀνάπτυξις, καὶ ἐντεῦθεν ἀναζω-
πύρωσις τῶν αἰσθημάτων, ἰδοὺ ὁ σκοπὸς τοῦ ἡμετέρου Συγγράμ-
ματος. Ἐνεκὰ τούτου προσκαλοῦνται ὅσοι τῶν ἡμετέρων φιλο-
μούσων συνδρομητῶν θέλουσι ἔνα, μεταφράζοντες ἢ συγγράφον-
τες, κοσμῶσι τὰς ἡμετέρας στήλας, αἵτινες εἰς αὐτοὺς μόνον εἶ-
ναι ἀνοικταί.

ΟΡΟΙ ΚΑΙ ΤΙΜΗ ΣΥΝΔΡΟΜΗΣ.

Ἡ προπληρωμὴ τῆς συνδρομῆς εἶναι ὄρος ἀνυπερέβλητος·
γίνεται δὲ μετὰ τῆς παραλαβῆς τοῦ πρώτου φυλλαδίου καὶ
προσδιορίζεται ὡς ἔπεται.

Διὰ τοὺς ἐντὸς τῆς νήσου ταύτης ἀνά Τριμηνίαν Πένια 12
» » ἐκτὸς » » » » » 15

Ἐλευθέρα ταχυδρομικῶν.

Ἀναγκαῖαι εἰδοποιήσεις

Α. Ὅστις δὲν ἐπιστρέφει αὐθημερὸν εἰς τὸ τυπογραφεῖον ὁ
«Παρνασσός» τὸ πρῶτον φυλλάδιον θεωρεῖται συνδρομητής.

Β'. Αἰ συνδρομαὶ γίνονται εἰς τὸ τυπογραφεῖον ὁ «Παρνασσός»
καὶ παρὰ τοῖς συντάκταις.

Γ'. Αἰ πρὸς τὴν Διεύθυνσιν τῆς «Ἀγανίπης» ἀποστελλόμε-
ναι ἐπιστολαὶ εἴτε καταχωρήσεις πρέπει νὰ ἐπιγράφωνται
πρὸς τὸν Κ. Διευθυντὴν τῆς «Ἀγανίπης» καὶ νὰ στέλλωνται
ἐλευθέρα ταχυδρομικῶν τελῶν, ὡς ἐπίσης θὰ ἐπιγράφωνται
καὶ αἰ ἀνταλλαγαὶ αὐτῆς.

Δ'. Ἡ «Ἀγανίπη» ἀνταλλάσσεται μὲ πᾶν περιοδικὸν καὶ
πᾶσαν ἔφημερίδα.

Ε'. Εἰς τὸ ἐξώφυλλον ἀναγγέλλονται πάντα τὰ νεοφανῆ
Συγγράμματα, ὧν ἀντίτυπον στέλλεται πρὸς τὴν Διεύθυνσιν τῆς
«Ἀγανίπης».

ΣΤ'. Εἰς τὸ αὐτὸ ἐξώφυλλον καταχωρίζονται καὶ παντὸς
εἶδους ἀγγελίαι· ἀνὰ 8 λεπτά τὸν στίχον.

Βιβλιογραφία.

Ἡ «Πτώσις τοῦ Ἀρχαδίου» ποίημα ὑπὸ Ἐπ. Γ. Ἀννίου, ἐν
Κεφαλληνίᾳ 1866. Τιμᾶται δραχμῆς.